

Opravična št.:

Up-15/06

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2006:Up.15.06

Akt:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 1122/2005 z dne 29. 9. 2005 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. U 550/2003 z dne 1. 6. 2005 in z odločbo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 464-06-383/97 z dne 10. 1. 2003

Izrek:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 1122/2005 z dne 29. 9. 2005 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. U 550/2003 z dne 1. 6. 2005 in z odločbo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 464-06-383/97 z dne 10. 1. 2003 se ne sprejme.

Evidenčni stavek:

Kršitve pravice do sodnega varstva iz prvega odstavka 23. člena Ustave ni mogoče utemeljiti z navedbami, ki po vsebini pomenijo zgolj ugovor nepravilno ugotovljenega dejanskega stanja oziroma zmotne uporabe prava.

Izpodbijanima sodbama ni mogoče očitati arbitrarnosti, saj sta razumno obrazloženi. Očitek, da je ugotovitev o obstoju pravne osebe v času podržavljenja nepremičnin napačna, po vsebini pomeni zgolj ugovor nepravilno ugotovljenega dejanskega stanja, ki za utemeljitev očitka o arbitrarnosti izpodbijane odločitve ne zadošča.

Kršitve pravice iz 22. člena Ustave pritožnik ni izkazal niti z očitkom o neenakem obravnavanju v denacionalizacijskem postopku. Trditve, da je bilo v isti zadevi o polovici premoženja odločeno drugače, namreč ni pojasnil.

Dejstvo, da pritožnik določbe ZDen in pravo o pravnem nasledstvu pravnih oseb razlaga drugače od sodišč, za utemeljitev kršitev pravic iz 26. in 33. člena Ustave ne zadošča.

Geslo:

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

5.3.13.18 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja (19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31) - Enakost orožij (22, 14).

5.3.13.3 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja (19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31) - Dvostopenjska sodna pristojnost (25).

5.3.16 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Pravica do odškodnine za škodo, povzročeno s strani države (26).

5.3.36 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Pravica do lastnine (33, 67).

Pravna podlaga:

Člen 22, 25, 26, 33, 67, Ustava [URS]
Člen 55.2.1, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:

Dokument v PDF obliki:

 [Up-15-06.pdf](#)

Polno besedilo:

Up-15/06-7
24. 11. 2006

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus ustavne pritožbe A. A. iz Ž., ki ga zastopa odvetniška družba B. in partnerji, o. p., d. n. o., Z., na seji senata 7. novembra 2006 in v postopku po četrtem odstavku 55. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94)

sklenilo:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 1122/2005 z dne 29. 9. 2005 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. U 550/2003 z dne 1. 6. 2005 in z odločbo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 464-06-383/97 z dne 10. 1. 2003 se ne sprejme.

Obrazložitev

A.

1. Z izpodbijano sodbo je Vrhovno sodišče zavrnilo pritožbo zoper sodbo Upravnega sodišča, s katero je to sodišče zavrnilo tožbo zoper odločbo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano o zavrnitvi zahteve pravnih naslednikov nekdanjih družbenikov družbe C. za denacionalizacijo zemljišč, za katera je ugotovilo, da so bila podržavljena navedeni družbi.

2. Pritožnik izpodbijani odločitvi očita kršitev 2., 22., 23., 25. in 26. člena Ustave ter 33. člena v zvezi s 67. členom Ustave. Odločitev o zavrnitvi zahteve za denacionalizacijo naj bi bila arbitrarna in v nasprotju z namenom denacionalizacije, kar naj bi pomenilo kršitev pravice do povračila škode (26. člen Ustave). Posledično naj bi bil pritožnik prikrajšan tudi za pravico do zasebne lastnine in dedovanja (33. člen Ustave). Ne strinja se s stališčem, po katerem je upravičenec do denacionalizacije za premoženje, ki je bilo podržavljeno pravni osebi, pravna oseba oziroma pravni naslednik pravne osebe. Meni, da stališče, da so delničarji oziroma družbeniki upravičenci do denacionalizacije po 13. členu Zakona o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91-I in nasl. – v nadaljevanju ZDen), če je bilo podržavljeno podjetje kot celota, nima podlage ne v 13. členu ne v kateremkoli drugem členu ZDen. V zvezi s tem se sklicuje tudi na pomen odločbe Ustavnega sodišča, s katero je bil krog denacionalizacijskih upravičencev razširjen še na pravne osebe. Poleg tega trdi, da ugotovitev upravnih organov, da je pravna oseba (tj. družba C.) v času podržavljenja zemljišč še obstajala, ni točna, ker je bil leta 1951 izveden postopek likvidacije, zemljišča pa so bila podržavljena z odločbo Komisije za agrarno reformo pri OLO z dne 11. 3. 1959, to je po tem, ko sta si družbenika premoženje družbe že razdelila. Denacionalizacijski upravičenec naj bi bil v slabšem položaju že ob podržavljenju, saj naj bi bilo premoženje razlaščno po strožjih kriterijih, kot če bi šlo za razlastitev fizične osebe.

Vrhovno sodišče naj ne bi odgovorilo na pritožnikove navedbe o specifičnosti obravnavanega primera denacionalizacije in na njegovo trditev, da je pravni naslednik pravne osebe lahko tudi fizična oseba. S tem naj bi pritožniku kršilo pravico do pravnega sredstva (25. člen Ustave). Zmotna razlaga dejanskega stanja in materialnih predpisov naj bi pomenila kršitev pravice do sodnega varstva (23. člen Ustave). Ker naj bi bilo v isti zadevi za polovico premoženja odločeno drugače, naj bi bila kršena tudi pritožnikova pravica do enakega varstva pravic (22. člen Ustave).

B.

3. V skladu s prvim odstavkom 50. člena Zakona o Ustavnem sodišču (v nadaljevanju ZUstS) Ustavno sodišče izpodbija sodno odločbo preizkusi le glede vprašanja, ali so bile z njo kršene človekove pravice in temeljne svoboščine. Ker 2. člen Ustave neposredno ne ureja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, temveč temeljna ustavna načela (načela pravne države), se nanj za utemeljevanje ustavne pritožbe ni mogoče sklicevati. Pritožnik sicer zatrjuje tudi kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin, vendar jih z navedbami v ustavni pritožbi ne izkaže.

4. Pravica do sodnega varstva iz prvega odstavka 23. člena Ustave je ustavno procesno jamstvo, ki zagotavlja pravico do meritorne odločitve. O tožbi zoper odločitev upravnega organa o zavrnitvi zahteve za denacionalizacijo je sodišče odločilo. Kršitve pravice do sodnega varstva pa ni mogoče utemeljiti z navedbami, ki po vsebini pomenijo zgolj ugovor nepravilno ugotovljenega dejanskega stanja oziroma zmotne uporabe prava.

5. S trditvijo o arbitrarnosti izpodbijanih sodb pritožnik zatrjuje kršitev pravice do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave, vendar je ta očitok očitno neutemeljen. Oceno arbitrarnega ravnanja bi lahko Ustavno sodišče izreklo le v primeru, če sodišče svoje odločitve ne bi utemeljilo s pravnimi argumenti in bi bilo zato mogoče sklepati, da sodišče ni odločalo na podlagi zakona, temveč na podlagi kriterijev, ki pri sojenju ne bi smeli priti v poštev. Tega izpodbijanima sodbama ni mogoče očitati, saj sta razumno obrazloženi. Sodišči sta namreč stališče, na katerem temelji izpodbijana odločitev in ki mu pritožnik nasprotuje, oprli na več določb ZDen (iz katerih izhaja, da so upravičenci do denacionalizacije osebe, ki jim je bilo premoženje podržavljeno) in ne le na njegov 13. člen. Izpodbijana odločitev tako temelji na stališču, po katerem so do denacionalizacije premoženja upravičene tiste osebe, ki jim je bilo premoženje podržavljeno. Ker je tudi Vrhovno sodišče navedlo razloge za omenjeno stališče, se kot očitno neutemeljen izkaže tudi pritožnikov očitok Vrhovnemu sodišču, da ni odgovorilo na pritožbene trditve, da je pravni naslednik pravne osebe lahko fizična oseba.

6. Ustavne pritožbe zoper odločitve, izdane v denacionalizacijskem postopku, tudi ni mogoče utemeljiti z očitki, ki se nanašajo na (ne)pravilnost postopka likvidacije družbe in odločbe o razlastitvi. Očitok, da je ugotovitev o obstoju pravne osebe v času podržavljenja nepremičnin napačna, pa po vsebini pomeni zgolj ugovor nepravilno ugotovljenega dejanskega stanja, ki za utemeljitev očitka o arbitrarnosti izpodbijane odločitve ne zadošča. Sodišči namreč nista prezrli postopka likvidacije družbe, prejšnje lastnice podržavljenih zemljišč. Že Upravno sodišče je tožbene trditve o fizičnem prenehanju delovanja družbe pred podržavljenjem zemljišč zavrnilo z obrazložitvijo, da bi bilo pravno relevantno lahko le statusno prenehanje družbe (opravljena likvidacija in izbris družbe iz registra), ki ga pritožnik ni izkazal; ali pa drugačno lastninsko stanje nepremičnin, kot je bilo upoštevano ob podržavljenju, ki ga pritožnik z zatrjevanjem, da sta si družbenika nepremičnine družbe razdelila, prav tako ni izkazal. S tem, ko je Vrhovno sodišče s sklicevanjem na razloge, ki jih je za zavrnitev omenjenih tožbenih trditev o prenehanju delovanja družbe navedlo že Upravno sodišče, zavrnilo enake pritožbene ugovore, je po vsebini odgovorilo na pritožnikove trditve o posebnosti njegovega

primera. Dejstvo, da se tudi Vrhovno sodišče ne strinja z razlogi, s katerimi je pritožnik uveljavljal posebnost njegovega primera, pa samo po sebi še ne pomeni kršitve pravice do pravnega sredstva iz 25. člena Ustave.

7. Kršitve pravice iz 22. člena Ustave pritožnik ni izkazal niti z očitkom o neenakem obravnavanju v denacionalizacijskem postopku. Trditve, da je bilo v isti zadevi o polovici premoženja (za drugo upravičenko) odločeno drugače, namreč ni pojasnil. Iz odločbe Ministrstva, ki jo je priložil ustavni pritožbi, pa izhaja, da je Ministrstvo spremenilo dve odločbi upravnega organa prve stopnje in zavrnilo dve zahtevi za denacionalizacijo istih treh nepremičnin, torej tudi za drugo upravičenko.

8. Pritožnik izpodbijani odločitvi očita še, da krši pravico do povračila škode iz 26. člena Ustave in pravico do zasebne lastnine in dedovanja iz 33. člena v zvezi s 67. členom Ustave. Kršitev teh človekovih pravic bi bila podana, če bi izpodbijana sodna odločba temeljila na kakšnem pravnem stališču, ki bi bilo nesprejemljivo z vidika navedenih določb Ustave. Da so po stališču sodišča upravičenke do denacionalizacije pravne osebe, ki jim je bilo premoženje podržavljeno in ne njihovi družbeniki oziroma delničarji, samo po sebi ne pomeni ožjenja pravic do vračila premoženja fizičnim osebam. Pritožnik sicer trdi, da bi bile po določbi 13. člena ZDen fizične osebe lahko upravičene do denacionalizacije premoženja, podržavljenega pravnim osebam, vendar to iz odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-25/92 z dne 4. 3. 1993 (Uradni list RS, št. 13/93 in OdlUS II, 23), na katero se v zvezi s tem sklicuje, ne izhaja. Dejstvo, da pritožnik določbe ZDen in pravo o pravnem nasledstvu pravnih oseb razlaga drugače od sodišč, za utemeljitev navedenih kršitev še ne zadošča.

9. Ker očitno ne gre za kršitve človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, kot jih zatrjuje pritožnik, Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo.

C.

10. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi prve alineje drugega odstavka 55. člena ZUstS in tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 93/03 in 98/03 – popr.) v sestavi: predsednica senata Milojka Modrijan ter člana dr. Janez Čebulj in Lojze Janko. Sklep je sprejel soglasno. Ker senat ustavne pritožbe ni sprejel, je bila zadeva v skladu z določbo četrtega odstavka 55. člena ZUstS predložena drugim sodnicam in sodnikom Ustavnega sodišča, razen sodnici dr. Dragici Wedam Lukić, ki je bila v zadevi izločena. Ker se za sprejem niso izrekli trije od njih, ustavna pritožba ni bila sprejeta v obravnavo.

Predsednica senata
Milojka Modrijan

Vrsta zadeve:
ustavna pritožba

Vrsta akta:
posamični akt

Vlagatelj:

Datum vloge:
4. 1. 2006

Datum odločitve:

24. 11. 2006

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

nesprejem ustavne pritožbe

Objava:**Dokument:**

US26794